

"Published and distributed under permit (No. 594) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Jozapo Darbininkų Sągos

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Užrašyti metams\$5.00
Rusijoje ir apylinkėse metams\$5.00
Metams\$4.00

"DARBININKAS"

346 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. SOUTH BOSTON 620.

VOL. VI, No. 66 (646).

KETVERGAS, BIRŽELIO 9 D., 1921.

Kaina 4 centai.

Atsišaukimas

AMERIKOS PILIEČIAI LIETUVOS VAIKAI KATALIKAI.

Ryšys, kurs taip gražiai ir tvirtai užsimezgė tarp Lietuvos ir jos išeivių, versta verčia mus, Lietuvos veikėjus, bet kokiam sumanymui kilus, tuoj duoti apie tai žinią visiems jos vaikams, kad ir jie, laikinai būty už jūrių marių ar aukštų kalnų: dvasioms bendrauti nėra fizinių kliūčių.

Lietuva atgimsta. Bet Lietuva per amžius buvo katalikiška ir atgimusi ji privalo ne kitokia būti. Tikėjimas, dora ir nepriešingoji jai šviesa — aukštas filosofinis mokslas, — buvo ir bus tvirtiausi valstybės pamatai, tiekią jai ūgiausio pastovumo.

Visa to teduoda aukštoji mokykla — universitas, jo skyrius — teologijos bei filosofijos fakultas. Neabejojame, jog Lietuvos valstybė, ligi tik apsidūrė su pasaulinėmis kliūtimis, įsteigs ir laikys savo lėšomis universitą su minėtųjų fakultu. Tačiau laikas plaukia reikalai ne atidėtinai, jie reikalauja tuojau patenkinti.

Tai numanant, susidarė tam tikras organizacinis komitetas iš keturių žmonių: prel. Mačiūlio - Maironies, Dr. A. Maliausko, Dr. Iz. Tamošaičio ir Dr. L. Bistro, kurs veiks Lietuvos Vyskupų vardu. To komiteto uždavinys jau ši rudenį įsteigti teologijos ir krikščioniškosios filosofijos fakultą, gaminantį katalikiškąjį Lietuvai katalikus mokslo vyrus ir šviesius jai vadus.

Juk didžiausias nuostolis tautos kultūrai ir valstybei, kai tiek jau metų anasai mokslas yra trukdomas tėvynėje, o į užsienių katalikiškuosius universitus vos maža dalis trokštančiųjų to mokslo ir gabių vyrų, kunigų ir švietėjų, tepatenka.

Taigi šiam neginčijamam valstybės ir Bažnyčios reikalui mes aukojame savo paskutinius skatikus, kviesdami ir visus kitus Lietuvos ir Kat. Bažnyčios sūnus, pirmon galvon kunigus, pasakui ir jų ganomuosius švietėikius, gerus piliečius ir ištikimus katalikus, kuriems šis reikalas yra aiškus, kad neatsisakytumėte kuodosniausiai prisidėti pinigais, idant šis fakultas atsistotų kuodaukščiauusiame mokslo laipsnyje, sukvietęs pačius

prašmatniausius profesorius ir įstaites kuodidžiausį knygyną.

Kilnis tas darbas yra drauge ir sunkus, vos pakeliamas tik jungtomis visuomenės pajėgomis ir didžiū pasišventimu. Drąsiai pasiryžę tą darbą pradėti ir dirbti Aukščiausiojo Dievo vardan, mes tikimės neušivilsia, pasikliaudami dvasiškų ir švietiškų sūnų pagalba.

Aukas mirėtam fakultui steigti prašau siųsti per Tautos Fondą mano adresu Kauną.

(pasirašė)

Zemaičių Vyskupas
Pranciškus Karevičius.

Darbą pradedant, J. E. Ž. Vyskupas Pr. Karevičius paaukavo net savo vyskupišką žiedą, už kurį pardavus gauta 10,000 auks. Prel. Dambrauskas, Kan. Staikauskas ir p. Romanas paaukavo po 1000 auks. (iš viso 13,000 auks.)

Dr. L. Bistras,
Teol. Fil. steigti fakult.
K-to sekretorius.
Kaunas,
20 gegužės d. 1921 m.

SVEIKATOS STOTIS
DUODA PAGELBĄ
27,000 YPATŲ.

New Haven, Conn. — Dvidešimt septyni tūkstančiai ypataų, daugiausia svetimžemių, gauna pašalpos iš Sveikatos Centro, kuris tapo New Haven Amerikos Raudonojo Kryžiaus vietinio skyriaus, ir New Haven Medikališkos Draugystės įsteigtas. Centras turi štabą susidedant iš direktoriaus, raštininko, dviejų mokyklos slaugių, sveikatos prižiūrėtojo, dantų daktaro, užkrečiamų ligų slaugės ir septynių viešos sveikatos slaugių.

AMERIKOS RAUDONJO KRYŽIAUS JAUNIEJI.

Iš viso 4,606,379 vaikai ir mergaitės priguli prie 28,610 skyrių Jaunųjų Amerikos Raudonojo Kryžiaus Skyrių. Svetimose šalyse prisirašė 110,436. District of Columbia turi 41,259 ir 96 mokyklas; Hawaii 27,000 ir 188 mokyklas; Porto Rico 98,357 ir 1,297 mokyklas ir Virgin Salos 3,514 ir 23 mokyklas. Chinoj vaikai seka Amerikiečių pavyzdį, jie ir sutvėrė panašią organizaciją. Su Amerikos Raudonojo Kryžiaus Jaunųjų pinigais, Changhai laike čystijimo ir sveikatos kampaniją.

Darbininkų Reikalai

SULAIKĖ PAŠALPĄ BEDARBIAUJANTIEMS.

St. John's, N. F., bir. 7. —

Miesto komisija šiandieną sustabdė šelpimo darbą. Iki šiol buvo šelpiami darbininkai prispausti bedarbės ir neturinti iš ko pragyventi. Sakoma, kad tas darbas pertrauktas delto, kad išsibai-gė pinigai.

Kaip praneša, bedarbiaujančių skaitlius didėja. Vieno dirbtuvė, kuri dirbo iki šiol užsidarė išmesdama 250 darbininkų. Taip-gi užsidarė tabokos dirbtuvė išmesdama 200 darbininkų.

DARBININKAI PROTESTUOJA PRIEŠ NUMUŠIMĄ ALGŲ.

Wakefield, Mass., bir. 7. —

Aštuoni darbininkai dirbusie prie miesto vandens departamente, metė darbą protestuodami prieš numušimą algų nuo \$4.50 į dieną ant \$4.00. Darbininkai sako, kad jie buvo pasamdyti dirbti už \$4.50 į dieną ir kad apie numušimą jiems nebuvo pranešta.

Tas klausimas gali būti bus išrištas įvairių miesto komisijų birželio 23.

MURININKAI PRIĖMĖ NUMAZINTAS ALGAS.

Haverhill, Mass., bir. 7. —

Bricklayers ir Mason's unija praneša, kad darbininkai sutiko priimti 20 nuodimčių numuštas algas. Tai-gi sulig naujos sutarties, pradedant šiandieną, darbininkai gaus \$1. į valandą.

175 DAUGIAU GELŽKELIŲ REIKALAUJA NUMAZINTI ALGAS.

Chicago, Ill. — Šimtas septyniosdesimtys penkios gelžkelių kompanijos padavė peticiją Gelžkelių Darbo komitėjai reikalaujant pripažinimo numazinti algas arba vienos arba daugiau rūšių darbininkams.

WINSLOW ŠENUOŲ DIREKTUVĖ UŽSIDARĖ.

Worcester, Mass. — Kongresmonas Samuel Winslow galva Samuel Winslow Skate Kompanijos pranešė, kad dėl mažai užsakym dirbtuvė ant Mulberry gatvės uždaroma neapbružiuotam laikui. Apie 300 darbininkų išmesta iš darbo.

Suv. Valstijos turi trečdali viso pasaulio turtų.

NORI NUMUŠTI ALGAS DEL 100,000 PAKUOTOJŲ.

Chicago, Ill., bir. 7. —

Peticija reikalaujant numušti algas del arti 100,000 darbininkų pakaučių industrijoje buvo įdota teisėjui Alschuler, Suvienytų Valstijų apskričio teismo. Ją įdavė pakaučių savininkai.

Teisėjas Alschuler yra oficialis taikintojas tarpe darbavų ir darbininkų. Peticijoje reikalaujama, kad algos nuo valandų darbininkams būtų numuštos 5 centais į valandą ir taip pat proporcingai numušti ir nuo dalių dirbantiems darbininkams. Darbdaviai nusiskundžia, kad dabartiniu laiku jau nepadarą tokio pelno. Taip-gi, peticijoje reikalaujama, kad išskausinėjimas būtų birželio 19 dieną.

Ar buvo kada nors kapitalistai patenkinti pelnu, kurį jiems pelno vargšas darbininkas? Aišku kad ne.

Maždaug 80-uoš. karų darbininkų dirbusių pas Detroit United Railway, Detroit, Port Huron, Flint, Ann Arbor, Pontiac ir Mount Clemens, nubalsavo priimti numazintas algas. Sulig naujos sutarties bus 55, 58 ir 60 centų į valandą. Pirmiau gaudavo 70, 73 ir 75 centus.

KONFERENCIJA ANGLIJOS ANGLEKASIŲ STREIKO REIKALE.

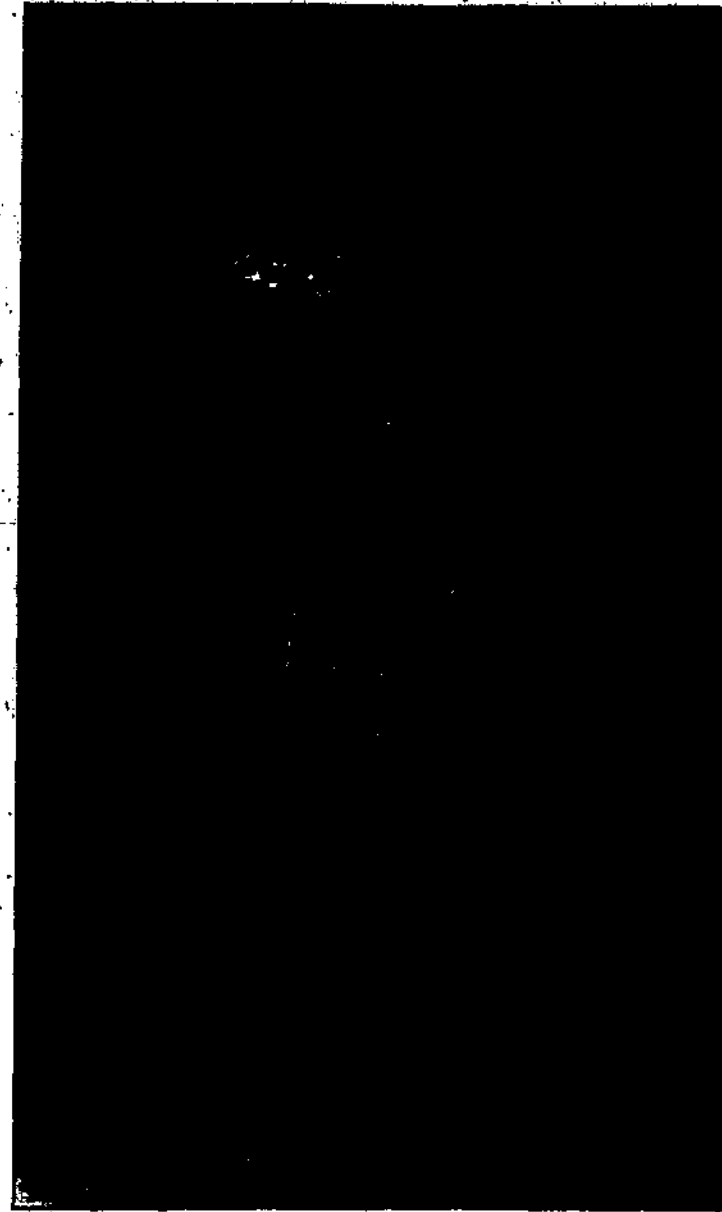
LE.

Londonas, bir. 7. — Konferencija tęsiasi, kad sutaktus audėjus, verpėjus ir inžinierius algų klausime.

Taip-gi norima koregčiausia užbaigti anglekasių streikas, be pagalbos valdžios oficialų. Anglekasių veikiantis komitetas, kaip kad praneša nori leisti balsavimui vėliausį pasiūlymą kasyklų savininkų. Abiejuose pusėse matosi noras taikytis.

Veikiantysis komitetas anglekasių Unijos šiandieną išleido atsišaukimą į delegatus susirinkti pėtnyčioje apkalbėjimui streiko padėties.

Neseniai per vieną mėnesį per Panamos kanalą praleista 264 laivų.

VALDEMARAS ČARNECKIS.
Naujas mūsų atstovas Amerikoje
Atvažiuo birželio 4 dieną laivu LaFrance.

ANGLIJOS KARIUOMENĖ BOLŠEVIKAI NUŽUDĖ 100 SILEZIJŲJE. POLITISKŲ PRASIKALTĖLIŲ.

Oppeln, Silezija, bir. 7. —

Dalis puikios Airijos pėstininkų, pirma Anglijos kariuomenės perėjo liniją, kur Lenkai turėjo užimę Aukštoje Silezijoje ir apsistojo mieste Gleiwitz. Jie paėmė tą miestą po savo kontrole. Kariuomenė, susidedanti iš vieno batalijono, pilnai apginkluota, įėjo į Gross Strelitz, į žiemų vakarus miesto Gleiwitz, kur susidūrė pirmiausia su lenkų maistininkais. Lenkai apsiginklavę mašinų kanuolėmis prie stoties layinosi, bet užėjus Anglijos kariuomenė visi pabėgo "do liasu" ir jau daugiau nebuvo matyti.

ANGLIJA SUSITAIKĖ SU PRANCŪZIJA.

Paryžius, bir. 7. — Anglija praneša kas link Aukštosios Silezijos ir paskelbia, kad Anglijos valdžia sutinka su Prancūzija atstatyti tvarką Aukštoje Silezijoje.

ITALIJOS KARIUOMENĖ IŠTRAUKIAMA IŠ ADALIA.

Konstantinopolis, bir. 7. — Italijos kariuomenė bus ištraukta iš Adalia tuojau. Taip pranešė Italijos vadas Turkų nacionalistų valdžiai Augora.

KARIUOMENĖ IŠ 170,000.

Washington, D. C., bir. 7. — Tik 4 balsais Senatas šiandieną priėmė pataisymą kariuomenės panaudojimo bilių sulig militario komiteto pasiūlymo turėti kariuomenę mažiausia iš 170,000 vyrų ateinančiais metais.

PARYŽIAUS INFORMACIJOS BIURO PRANEŠIMAS.

Lenkų valdžia toliau rengiasi prie žygiuotės į Lietuvą.

Kuomet Brussely einą derybos tarp lenkų ir lietuvių atstovų kas del Vilniaus likimo, lenkų valdžia skubiai varo kariškas prierangas vietose užimtose lenkų kariuomenės. Visi Vilniaus apskričio vyrai sutraukiami tam tikrų organizacijon, vadinamon "Gvardija Vilniaus žemei apginti".

Generolas Kucharzewski yra paskirtas generolo Želigowskio adjutantų-paėjėju. Generolas Ivaškevičius yra paskirtas vyriausioju karo vadu prieš Lietuvą, jeigu derybos Brussely išeitų Lenkijos nenaudai.

Gen. Želigowskio sumanymu yra suorganizuota "Vilniaus universiteto studentų kariška Sąjunga", kurion turi prisirašyti kiekvienas studentas įstojantis Vilniaus universitetan.

"Gazeta Vilenska," oficialus Želigowskio organas pareiškė, kad Želigowskis taip išsitaręs: jeigu derybos Brussely tinkamai neišriš Vilniaus klausymo, tai jisai sušauks Vilniaus Seimą, kurs pats apsispręs apie savo likimą.

BAVARIJA NUSIGINKLUOS.

Munich, Bavarija, bir. 4. Bavarijos Piliečių Apsaugos komisija nusprendė liuosai nusiginkluoti sulig alijantų ultimatumo apie birželio 30.

VOKIETIJOS IŠMOKĖ JIMAI DAUGIAU NEGU BILJO NAS.

Paryžius, bir. 7. — Pataisymo komisija praneša, kad veikiant sulig skyriaus 5 einančių išmokėjimų del atitaisymo, Vokietija pristatė iki šio laiko išdo bonus išmokamus rugpj. 31, 1921, sumoje apie 840,000,000 auksos markių ir sulig užsienio apyvartos apie 200,000,000. Visas perviršis šių dviejų sumų virš 1,000,000,000 auksos markių, kurią Vokietija turėjo išmokėti pirm birželio 1, bus panaudota tie bounai panaikinti mialies skolos. Perviršis siekia apie 40,000,000 markių.

Suv. Valstijose yra tiek automobilių, kad visi žmonės gali susėsti, išvažiuoti ir nepalikti nei vieno žmogaus šioje šalyje.

Iš Vokietijos.

BERLINE.

Ir toliaus prašoma "D." redakcijos paraginti brolius Amerikiečius mums padėti, ir talkon kviesti juos, aukomis, šelpimu mūsų "J-jų At-kų" organizacijos...

Brangūs užmario broliai Amerikiečiai atkreipkite dėmesį ir į jaunuosius ateitin žengiančius moksleivius. Nes iš jų gaditė, tikėtis ko nors gero sulaukti... Jie juk žiedas tautos. Galiausiai... Vaisius... branduolis... pamatas ir gynėjai tėvynės. Dabarties, jie dar jauni. Trokšta vienok pasiekti reikalingos sau žinijos. Tuo tarpu jie randasi labai sunkioje padėtyje. Neturtas ir stoka gerų knygų — laikraščių ir piniginių lėšų, neleidžia jiems siekti kilnių idealų, neleidžia jų prie tikslo aukštybės. Doros pirminei — kenkia labiausiai socializmui, laisvamam moksleiviams, kurie pasinaudoję stoka supratimo itin, iš dory knygų ir laikraščių, stoja už kelio ir visokeriopai kenkia mums savo gausinga — pavojinga mūsų dorai literatūra. Kiša ją jauniems be patvarumo draugam ir traukia juos bedievybės ateizmo bedugnėn.

"Su kuomi sutapsi, tuomi pats tapsi." "Jauja, laibą medelį kur lenksi, ten palenksi, sako lietuvių priežodžiai. Kad mums atsirėmus toms socialistų — ateizmo bangoms ir įdomiau veikus jaunų moksleivių vaidenaves, yra labai reikalinga, gera ir naudinga literatūra. Ko ir tikimės iš viengėnių Amerikiečių gauti.

Brangūs draugai, Kristuje broliai kas kuomi galite šelpkite mūsų jaunųjų moksleivių organizaciją. Be abejonės daug jūs girdite prašymų iš Lietuvos, bet nemanome kad šitas mūsų būtų jūsų gerbiamieji atmetas. Kas, ir kiek kuomi gali viskas mums patinka, ir tamstų aukomis mes labai maloniai naudosisimės.

Patūmyje kad "Darbininkas" gali būti naudingiausias ir geriausias mūsų vadas ateitin, todėl dėkingai prašome "Darbininko" red. ji mums siuntinėti. (Antrašas: G. Valančius, Telsių Giminaičių mokykla, Lietuva).

Kiti brolių Amerikiečių prašome perskaitytuosius laikraščius ir knygas prisiųsti mums. Duosim Amerikiečiai, be abejonės sušels mūsų neturtinę organizaciją ir pinigine pašelpa. Todėl prašome brangių tautiečių, kurie atjauniate mūsų moksleivių reikalus organizacijos, prisiųskite mums vieną antrą doleruką, kas pas mūs labai šiuo tarpu daug sveria. Ir tokiu būdu sustiprintume mūsų veikimą ir žygius moksleivių organizavimo darbe. Iš jų ypatingiausiai galėtumėm įsigyti čionykščios literatūros ir užsakyti Kauno katalikų laikraščius. Dar kartą prašome brangių užmario brolių mums talkon ir, padėkite mums pasiekti kilnių idealų. "Viską atnaujinti Kristuje." Siųsdami mums knygas, laikraščius ir dolerukus gerbiamieji dėkite šitokią dabartinį vakacijų antrašą:

G. Valančius,
Jėzauškiečių k-mo,
Ž. Kalvijaus
Sėdos paštas.
Lithuania

BERLINE.

Vokietijos sostinėn atvykau ketvergo gegužio 12 d. Tai yra lygiai dvi savaitės nuo išvykimo iš Bostono. Apsistojau puikiausioje Berlio dalyje, kur yra ir Lietuvos Pasiuntinybės Vokietijoje, bet ir čia pastebėtina apsišveikimų kokių prieš karą be abejonės nebūvo. Naktį šviesos silpnos. Puikiausiose gatvėse taip šviesu kaip So. Bostone ant garsinių Athens, Fourth ir kitokių, panašių gatvių. Nors čia automobilių ir kitokių motorinių vežimų veikties, kiek vidutiniame Amerikos mieste, bet yra ir senoviškų furmonų. Tai arklių išmatų nemažai matosi gatvėse. Ir abelnei švarumas mažesnis, negu prie kaizerio.

Amerike pripratę matyti vaikus laikraščius pardavinėjant. Čia keistai atrodo, matant vyrus ir moteris tą darant.

Plačioji Amerikos lietuvių visuomenė labai mažai žino apie Lietuvos Pasiuntinybę Vokietijoje. O tai didžiausia iš visų Lietuvos Pasiuntinybių užsienio.

Lietuvos Pasiuntinybės Vokietijoje randasi, kaip viršų minėta puikioje Berlio dalyje. Ji vadinasi Charlotenburg. Sustojant Zoo stotyje, ir atstovybė eiti tik penki ar šeši blokai. Amerikos lietuvių, grįžtantieji Lietuon ir turėdami keblumų ar reikalų, pagelbos ar patarimo norėdami tesikreipia į Pasiuntinybę, kurią žino kiekvienoje stotyje. Nuo stoties duodama Vokietijos Raudonojo Kryžiaus darbininkas ir tas atveda lietuvių ir Pasiuntinybę. Taip Berline ne vienas būrys lietuvių buvo aprūpintas. Pasiuntinybės adresas: Litauische Gesandtschaft, Kurfuerstendamm 242.

Vietoje, kur dabar randasi Lietuvos Pasiuntinybė prieš karą buvo Austrijos ambasada. Jau iš to galima suprasti, jog namas turėjo būti ne bile koks ir ne bile kokių vietoj. Ir iš teisybės namas puikus, stovi prieš Zoologinį sodą. Todėl ir artimoji geležinkelio stotis vadinasi Zoologischer Garten arba sutrumpinant Zoo stotis vadinama. Prie durų yra nedidelė iškaba su vyti mi ir parašyta: Lietuvos Pasiuntinybės Vokietijoje ir tas pat parašyta vokiškai. Pasiuntinybė užima kambarių kambarius ir visi pilni darbininkų. Dirba keletas dešetų vyrų ir mergelių — ir tai neapsidirba. Jau vieta pasirodo ankštoka ir Pasiuntinybė plenuoja savo namą taisyti artimiausioje ateityje.

Labiausia darbu užvers tas yra Pasiuntinybės Pasų Skyrus. Kuomet ašen įklausau, kuomet išgirdau, jau tūn skyrus, tai nustebeu radęs pilnutį žmonių. Buvo koks 40 asmenų. Dar labiau nustebau, kad tarp jų nei vieno lietuvių nesą. Su neapsakomu užsispyrimu brukasi Lietuon visokie svetimai gaivai. Mat užuo-

džia, kad Lietuva tai geras, jankus kampelis, kur bus galima pasidaryti Ameriką. O Amerikos lietuvių visai abejoja apie Lietuvą, savąjį kraštą. Pasiuntinybės darbininkai sako, kad jei kurio diedukas ar teta yra peržengęs kada nors Lietuvos rubelį, tas jau ir nori rokuotis Lietuvos piliečių ir jon grįžti. Pasiuntinybės tokius svetimus gaivalus be ceremonijų atmeta. Tik po tikrų išrodymų, kad turi Lietuvoje turto ar kito ko svarbaus, teileidžiama Lietuon.

Lietuvos Pasiuntinybės Vokietijoje įsteigta lapkričio mėnesyje 1918 m. tuoj po revoliucijos Vokietijoje. Nors Vokietija Lietuvą pripažino nepriugininga de jure jau kovo mėnesyje, tu pat metų ir jau tada galėjo pasiuntinybę steigti, bet dėl karinių aplinkybių tas turėjo užsistoti. Pirmu Lietuvos atstovu Vokietijoje buvo Dr. Jurgis Šaulis, jo patareju kun. Dr. Puryckis, dabartinis užsienio reikalų ministras, o sekretorium buvo adv. Pr. Penkaitis. Prie Pasiuntinybės dirbo dar kun. Koncevičius ir rūpinosi lietuvių bėlausių reikalais. O tu be laisvių buvo keli dešėtkai tūkstančių. Ūmu laiku jie galėjo grįžti Lietuon. Kai Dr. Šaulis išvažiavo terti atstovybę Berne, Šveicarijoje, tai Berline atstovu liko Dr. Puryckis. Prie Pasiuntinybės Berline buvo įsteigta Spaudos Biuras kurio vedėju buvo Dr. Gailius. Kai Dr. Puryckis liko išrinktas į Steigiamąjį Seimą, tai atstovu liko Dr. Gailius, kuris dabar juo yra. Dr. Gailius patįs lietuvis, ūkininkas, sūnus, kilęs iš Pagegių apskr. Giminaičių baigė Tilžėje, aukštąjį juridinį mokslą išėjo Heidelbergo, Karaliaučiaus ir Berlio universitetuose. Yra vedęs prūsų lietuvaitę ir augina sūnų Gediminą. Karo metu buvo mobilizuotas, pradžioje buvo vakariname fronte, o perkeltas rusų frontu buvo smarkiai sužeistas. Tas ir dabartinis uolus darbas sunkiai atsiliepi ir gerbiama veikloje sveikata. Man pasijį atsilankius, mielai kalbėjosi arti pusantros valandos. Su indomumu teiravosi apie Amerikos lietuvių ir jų veikimą del tėvynės. Labai ji džiugino uolius Amerikos lietuvių darbą del Lietuvos. Čia gerbiamaam veikėjui paaiškinau, kad Amerikoje jau sumanymas šiek tiek skirti pelus nuo grūdų, tai yra įvykinti tą, kad neaukavusieji Lietuviai ir nepirkusieji bonų nebūtų leidžiami į Lietuvą be tam tikro mokesčio. Gerb. veikėjas šitą sumanytumui karštai pritarė ir sakė, kad Lietuvos Atstovybės Amerikoje išduodama pasą, turėtų ištirti pasą reikalaujančio pasidarbavimą Lietuvoje ir jei tik be bono ar be aukavimo palidiktum, tai pagal juo būtų išreikšama ti mokesčiai Lietuvai. Pripažino gerb. veikėjas, kad biednieji darbininkai, su didelėmis šeimynomis turėtu nuo tokio mokesnio būti

paliuosuojami. Gerb. Dr. Gailius išreiškė dar indomą mintį. Papasakojuos man apie Amerikos lietuvių srovinius santykius ir pasakius, kad bendrai veikiant atsilankiuose ar kituose oficialiuose raštuose neretai rašytojas interpia įleidžia priekšingą sau partiją sakinius, tai Dr. Gailius sakė, kad tai labai neleistinas darbas ir girdi jei jam prieisų panašius raštus visuomenei gaminti greičiau linktų savajai srovei uždroti ir gink Dieve ne sau priešingai. Teiravaus, kaip Vokietijos valdžia ir visuomenė žiūri į Lietuvą. Gerb. Dr. Gailius paaiškino, kad ypatingos aplinkybės verčia vokiečius prielankiai atsižinti į Lietuvą. Vokiečiai baisiai nekenčia lenkų ir kas lenkų priešas, tai jau automatiškai vokiečių draugas. Todėl Vokietijos ir valdžia ir visuomenė ir spauda labai prielankia Lietuvai. Tik iš konservatyvų ir spartakų (komunistų) yra priešingų Lietuvai. Spartakų neprietelungumas apsiereiskę ypač želigoskiui grobiant Vilnių. Pasak Dr. Gailių Lietuvai prielankia Vokietijos katalikų centras ir socialistinės partijos. Paminėjo katalikų vad. Erzbergerį, kuris yra ypatingu Lietuvos prielankiu.

Lietuvos Pasiuntinybės Vokietijoje ypač platus yra Prekybos skyrius. Jame dirba net 11 darbininkų ir tai kvalifikuotų darbininkų. Per tą skyrių Lietuvos valdžia daro užsakymus. Prekybos skyrius informuoja valdžią apie kainas ir teikia visokių kitokių informacijų prekybos dalykuose. To skyriaus vedėju yra Vladas Matulis. Jis yra kilęs iš Ukmergės apskr. baigė reikalingą mokyklą. Daugpilyje, dirbo garsios Švedų firmos Alfa Nobel Varšavos skyriuje apie 7 metus. Po to 5 metus dirbo tos firmos centraliniame ofise Petrapielyje. Atstovavo tą firmą septyniose vakarinėse gubernėse. Besitveriant Lietuvos valstybei grįžo Lietuon ir dirbo valstybės kontrolėje. Yra vedęs, augina sūnų Algirdą.

Pasiuntinybėje dirba nemažai studentų ir studenčių lankančių Berlio universitetą. Visi Pasiuntinybės darbininkai malonūs, drauginę, pagatavi patarnauti. Amerikos lietuvių grįžtantieji Lietuon reikale drąsiai gali kreiptis į Pasiuntinybę, o bus pagalbėti.

Pr. Gudus.

PADEKA "DARBININKO" ADMINISTRACIJAI.

Gerbiamieji: Jau kelios dienos praslunku, kaip apturėjau nuo Tamstų puiką dovaną, Fontaninę plunksną. Reikiu Tamstoms didelę padėką už tą dovaną. Plunksna rašo kaip ir už \$10.00 vertės. Lengvai gali 5 didelius laiškus parašyti vienu pirtaukimu. Patačiau kiekvienam namui įsigyti tą brangią dovaną, prikalbinant 5 naujus namius prie LDS, arba gaunant "Darbininkui" du metiniu prenumeratoriu. Linkėdamas viso labo, lieku, su gilia pagarba, Jonas Abramaitis, LDS, 87 kpt. rašt. Box 148, Silver Creek, Pa.

NAUJAS TAUTOS FONDO SKYRIUS.

Dėka keleto Steubenville, Ohio, tėvynainių tapo suorganizuotas T. Fondo naujas skyrius, kurie pasižadėjo kas mėnuo mokėti tam tikrą imokęsi tėvynės reikalams. Garbė Steubenvillečiams!

Prie progos reikia pasakyti, kad daugelis skyrių labai apsilėidžia, tarsi jau viskas atlikta link tėvynės prikalimo iš to didžiojo karo griuvėsių.

Lietuva tikisi, jog mes amerikiečiai padėsime bent kultūriniai Lietuvą atstatyti, kas mums tikrenybėje ir priderėtų padaryti. Kada Lietuvoje pasilike mūsų broliai, sesutės nešė visą karo baisenybę ir okupantų persekiojimą, nežinant tų visų sunkenybių ir vargų jie rado galimybę iš griuvėsių suverti naują valdžią ir iškovoti Lietuvai nepriklausomybę be jokios pagalbos iš šalies ir štai po trimetinės atkaklios kovos jie negalėdami grįžti prie savo tikės ir arko. Nuozmus lenkų darbininkas tyko, kad vėl lietuvių pavergus.

Mes gi iš savo pusės turime prisidėti bent su tokia pagalba, kokią mes galime suteikti. Visiems yra žinoma, jog Lietuvoje trūksta mokyklų ir toms mokykloms mokytojų, trūksta dory išlavintų valdininkų ir kitų visuomenės darbuotojų. Tai, gi, padėkime bent vieną kitą mokyklą pastatyti. Mokėdami mėnesinius mokesčius į Tautos Fondą, mes atliekame didelį tėvynės darbą, nes tik Tautos Fondas tebeselpia Lietuvos mokyklą sulig savo išgalės. Tai-gi visi tapkime nuolatini mokėtojais duoklių į T. Fondą Lietuvos kultūros reikalus. Tokiu būdu atliksime savo pareigą link tėvynės, pagelbėsime pakelti Lietuvos kultūrą.

Tautos Fondas,
222 S. 5th St., Brooklyn, N. Y.

AM. DARBO FEDERACIJA TIKISI UŽBĖGTI PROFITERIAMS KELIĄ.

Cineinai susirinkę A. D. F. komisija daug kalbėjo, kaip koperuotu būdu numazinti pragyvenimo lėšas ir profiteriams užbėgti kelią. Vice-prezidentas pasakė jog mes ilgiau negalime mažumai — kelių turtojų — duot valdyti prekes. Neku-riose Europos šalyse: Belgijoje, Anglijoje, Danijoje kooperatyvės draugijos padarė dideles pasekmes. A. D. F. patvirtino kooperatyves draugijas kurios stos prieš darbininkų išnaudotojus.

FRICK KOMPANIJA NUMUŠA ALGAS.

Pranešama kad minėta kompanija numuš algas savo darbininkams nuo 25 iki 35 nuosimčių. Mokės tiek kiek mokėjo 1917 lapkričio mėnesyje.

Flint, Mich. dirbtuvė Chevrolet Motor kompanijos pradėjo smarkiau dirbti ir laike dviejų savaičių manoma priimti nuo 1200 iki 1500 darbininkų.

2
South Boston's utariskais, gais ir, subatomis. Leidžia Am. R. C. KATALIKŲ SV. JONASO NIKYJĄ SĄJUNGĄ.

DARBININKAS (THE WORKER)

AN LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR. SUBSCRIPTION RATES: Yearly.....\$4.00 Boston and suburbs.....\$3.00 Foreign countries yearly.....\$5.00

"Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." "Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Viso pasaulio darbininkai vienykitės Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenei gelbėti.

LIETUVOS DARBININKAI NENORI KOMUNIZMO.

Anot Lietuvos laikraščio "Darbininko," vienu svarbiausių vidujinių Lietuvos klausymų yra žemės klausimas. Kadangi apie 90 nuosimčių Lietuvos gyventojų yra darbininkai-žemdirbiai, tai nuo šio klausymo tinkama iširti priklausys gerbūvis ir pasitenkinimas milžiniškos Lietuvos gyventojų didžiūmos, vadinasi, ant žemės klausymo svyruoja Lietuvos kaip nepriklausomos valstijos ateitis. Visi darbininkai nori žemės. Jie ją laistę savo prakaitu per tiek šimtų metų, gi jų prakaito išiai daugiausiai tekavo ponams. Dabar ponams — lenkams, ar rusams iš Lietuvos išsinešdinus, ar gi ne būtų teisingiausia tą Lietuvos žemelę atidavus kaimiečiams lietuviams, kurie jos niekad, neapleis ir dabar, už jos laisvę savo galvas guldo? Nustebešina tatal, kad Lietuvos Darbo Federacija karštai reikalauja, kad ponams būtų mažinamas paliekamos jiems žemės hektarų skaitlius ir už atimtąją jau žemę mažesnis būtų teikiamas atlyginimas.

Tam sumanymui karštai priešinasi dvarponiai ir — social-demokratai. Pirmieji priešinasi todėl, kad išplėsiama, kaip jie sako, teisėta jų nuosavybė; gi antrieji, vadinasi, social-demokratai, dėlto dvarų padalinimui yra priešingi, kad jie nori juos nepaliečiamus palikti koniasams, o darbininkus priversti dirbti komunistų būdžia. Žodžiu, viskas būtų po senovei, su tuom tik skirtumu, kad seniaus darbininkai vergaudavo ponams lenkams, gi dabar vergautų ponams-komisarams. Nes, išties, bolševizmas Rusijoje yra ta pati vergija, kaip kad buvo prie caro. Tuomet ponais buvo valdininkai ir kiti aristokratai, didikai, dabar ten ponauja komisarai, tokie pat didikai ir darbininkų skriaudėjai, dar aršesni už caro činovnikus. Tokia tvarka socialistai nori įvesti Lietuvoje. Jie pavydi žmonėms žemės, nes yra padarę plianus patys tą žemę valdyti, gi žmones laikyti savo vergijoj. Vadinasi, jungas būtų užmirst...

tas pats, tik kita ranka ji žmonėms ant sprando uždegtų. Bet Lietuvos darbininkai gerai permato tą naują socialistų apgaulybę ir visoms pastangoms priešinasi komunizmo vergijai.

O. K.

NAUJAS ATSTOVAS JAU AMERIKOJE.

Šiandieną gavome nuo Tautos Fondo Centro sekretoriaus K. Krušinskio lape, li skelbiantį, kad naujas atstovas Valdemaras Čarnackis atvažiavo subatoje, birželio 4 d. 3 val. po pietų, laivu LaFrance. New Yorko ir apielinkės lietuvių buvo raginami naują atstovą patikti iškilmingai. Taip-gi panedėlio vakare, birželio 6 d. Knapp Mansion salėje buvo surengta naujo atstovo pagerbinimui. Iškilminga vakariene.

Mes sveikiname mūsų naują atstovą ir linkime ko-geriausių pasekmių. Tėvynės Lietuvos labui. Jūsų darbas sunkus ir reikalaujantis nemažai pasišventimo ir kantrybės, bet dirbant išvien, ne partijų, bet Lietuvos naudai su Dievo pagalba viską atsieksite.

Amerikos lietuvių turėtų užmiršti visus partijinius ginčus ir stoti į darbą draume su nauja mūsų atstovybe, kaip kad stoji ir dirba pradžioje su pirmąją mūsų atstovybe. Lietuvių pagelba nemažiau reikalinga šiandien, kaip kad ir metai atgal.

Galimas daiktas, kad parirus Brusselio konferencijai, Lietuva turės pastatyti savo gerai apginkluotą jėgą prieš grobikus Lenkus ir viena pati paliuosuoti sostinę Vilnių nuo plėšikų lenkų. Čia tai ir Amerikos lietuvių turės išduoti gal pasikūtiūnus kvotimus ant kiek jie brangina Lietuvos nepriuginybę ir laisvę.

Lietuva išlaikys savo kvotimus, o ar išlaikys Amerikos lietuvių Pagyvensime, pamatysime.

BRANGŲS UŽMARIO BROLIAI!

Mes Telsių moksleivių "Jaunųjų Ateitinkų" kuopos nariai širdingai dėkojame ir, labai, labai dėkingi esame "Darbininkui" už su-teiktas mums dovanas, būtent: knygas ir laikraščius. Pirmiausia prašantį pagalbą bos mūsų balsą išgirdo "D." redakcija, prisiųsdama mums buntelį knygų ir laikraščių (kurie mums' tai didžiausia už auksą brangesnė auksa). Išgirdę mus, taipogi piliečiai: P. Kavaliauskas; Eiginskis; B. Gribas ir Nes, išties, bolševizmas Rusijoje yra ta pati vergija, kaip kad buvo prie caro. Tuomet ponais buvo valdininkai ir kiti aristokratai, didikai, dabar ten ponauja komisarai, tokie pat didikai ir darbininkų skriaudėjai, dar aršesni už caro činovnikus. Tokia tvarka socialistai nori įvesti Lietuvoje. Jie pavydi žmonėms žemės, nes yra padarę plianus patys tą žemę valdyti, gi žmones laikyti savo vergijoj. Vadinasi, jungas būtų užmirst...

